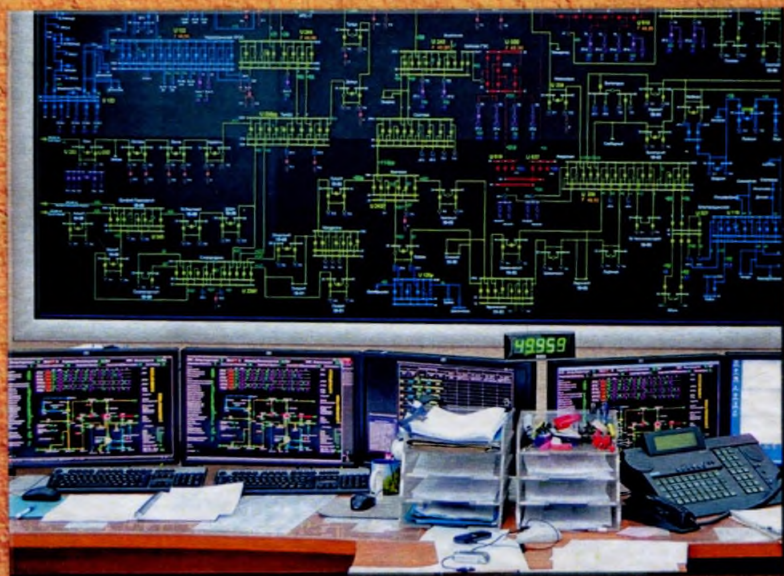

621.311.1
М48

В. П. Мельник

**ТРЕНАЖЕРИ
І ПОРАДНИКИ
В КЕРУВАННІ
ЕНЕРГОСИСТЕМАМИ**

В. П. Мельник

**ТРЕНАЖЕРИ І ПОРАДНИКИ
В КЕРУВАННІ
ЕНЕРГОСИСТЕМАМИ**

Івано-Франківськ
«НАІР»
2018

УДК 621.311.1

Мельник В. П. Тренажери і порадики в керуванні енергосистемами. - Івано-Франківськ: НАІР, 2018. - 360 с.

Матеріал книги можна розділити умовно на дві частини. Перша частина присвячена теоретичним основам оперативного керування енергосистемами. Розглядаються принципи організації і структура оперативно-диспетчерського керування енергосистемами, методи і засоби керування нормальними режимами, ліквідації аварійних режимів і відновлення роботи енергосистеми. У другій частині розглядаються принципи розробки і характеристики деяких навчально-тренувальних комплексів і порадики диспетчерського і режимного персоналу енергосистем.

Книга може служити посібником для студентів старших курсів електроенергетичних спеціальностей при поглибленому вивченні спеціальних питань керування режимами енергосистем, а також для інженерно-технічних працівників, спеціалістів диспетчерських служб і служб електричних режимів, програмістів і науковців.

Зміст

Вступ	5
Розділ 1. ОСНОВИ ОПЕРАТИВНОГО КЕРУВАННЯ	
1.1. Особливості енергосистем.....	8
1.2. Види режимів роботи енергосистем.....	11
1.3. Ієрархія керування енергосистемою.....	15
1.4. Організація оперативного керування.....	19
1.5. Функції оперативного персоналу.....	24
1.6. Роль автоматичного керування.....	30
Розділ 2. КЕРУВАННЯ В НОРМАЛЬНИХ РЕЖИМАХ	
2.1. Загальні положення.....	40
2.2. Ліміти і резерви потужності.....	43
2.3. Визначення областей стійкості.....	53
2.4. Коливання активної потужності.....	67
2.5. Керування частотою і активною потужністю.....	75
2.6. Керування напругою і реактивною потужністю.....	90
Розділ 3. КЕРУВАННЯ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ	
3.1. Електромеханічні перехідні процеси.....	102
3.2. Довготривалі перехідні процеси.....	112
3.3. Моделювання лавини напруги.....	127
3.4. Попередження і ліквідація аварійних режимів.....	136
3.5. Відновлення енергосистеми.....	155
Розділ 4. ПРОГРАМНІ КОМПЛЕКСИ ТРЕНУВАННЯ	
4.1. Загальні вимоги.....	185
4.2. Методика протиаварійних тренувань.....	191
4.3. Порядок проведення тренувань.....	198
4.4. Особливості тренажерів і радників.....	207
4.5. Характеристика існуючих комплексів.....	210
Розділ 5. РЕЖИМНИЙ ТРЕНАЖЕР ДИСПЕТЧЕРА РЕТРО	
5.1. Загальна характеристика тренажера.....	228
5.2. Динамічна модель енергосистеми.....	231
5.3. Робота зі сценаріями.....	245
5.4. Робота з наборами ПАА.....	255

5.5. Підготовка завдань на виведення графіків.....	269
5.6. Формування команд диспетчера.....	274
5.7. Аналіз графіків перехідного процесу.....	279
5.8. Аналіз протоколів.....	280

Розділ 6. ПОРАДНИК РЕЖИМНОГО ПЕРСОНАЛУ КОРАН

6.1. Загальна характеристика комплексу.....	285
6.2. Оптимізація активних потужностей.....	295
6.3. Визначення матриць чутливості.....	309
6.4. Аналіз розподілу активних потужностей.....	313
6.5. Аналіз енергорозподілу.....	330

Додаток 1. Інформаційна модель комплексу РЕТРО..... 342

Додаток 2. Інформаційна модель комплексу КОРАН..... 348

Додаток 3. Деякі особливості використання Excel..... 353

Література..... 357

Скорочення..... 358